

„Co to jest gaśnica?”

Podstawowym celem zajęć „Co to jest gaśnica?” jest zapoznanie dzieci z różnymi sposobami gaszenia ognia. Zajęcia te nie mają jednak dostarczyć dzieciom wiedzy, w jaki sposób posługiwać urządzeniami gaśniczymi, czy jakiego środka gaśniczego użyć w konkretnej sytuacji, gdyż nie są w stanie i nie powinny podejmować takich działań w obliczu zagrożenia, a ich udział w ratowaniu życia czy mienia dotyczy zapewnienia sobie bezpieczeństwa i powiadomienia odpowiednich służb ratunkowych. Niemniej, aby zaspokoić naturalną ciekawość dzieci i oswoić je z tematyką ochrony przeciwpożarowej w jak najszerszym zakresie, uważam za wskazane, by pięciolatki zapoznały się z podstawowymi środkami służącymi do gaszenia ognia.

Konspekt realizuje treści zawarte w podstawie programowej wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra edukacji narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU z 2009, nr 4, poz. 17).

Konspekt zajęć dydaktycznych

Temat kompleksowy: Poznajemy zawody – strażak

Temat dzienny: Co to jest gaśnica?

Grupa wiekowa: pięciolatki

Cele ogólne: kształtowanie prawidłowych postaw w sytuacji zagrożenia, kształtowanie rozumienia pojęcia „gaśnica”, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego, wzbogacanie słownictwa i sprawności ruchowej

Cele szczegółowe: dziecko wie, jak wygląda gaśnica i do czego służy, potrafi wskazać inne środki służące do gaszenia pożaru, wie, czego nie można gasić wodą, bierze udział w zabawie ruchowej

Metody: asymilacyjne: opis, rozmowa; sposoby społecznego porozumiewania się: umowa, aprobata; samodzielne dochodzenia do wiedzy: zabawa ruchowa, zabawa dydaktyczna, zagadka; waloryzacyjne: pokaz, obserwacja; praktyczne: metoda ćwiczeń

Treści: „Wesołe przedszkole i przyjaciele. Program wychowania i edukacji przedszkolnej” Małgorzata Walczak-Sarao¹, Danuta Kręcisz, Warszawa 2009: składanie obrazka z części – s. 27; poznanie i opisywanie otoczenia społeczne-

go, technicznego, przyrodniczego – poszerzanie słownictwa, łączenie nazwy z przedmiotem, tworzenie pojęć ogólnych – s. 30; przestrzeganie zasad zgodnego współżycia w grupie – s. 27; rozwiązywanie i układanie zagadek słownych – s. 31

UWAGA: Uwzględnienie punktu „Treści programowe” w konspekcie nie zawsze jest wymagane. Czasem wystarczy informacja, że zajęcia realizują treści podstawy programowej. Zależy to od osoby zatwierdzającej konspekt. Przygotowując konspekt, należy uwzględnić program wychowania przedszkolnego realizowany w danym przedszkolu.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa

Pomoce dydaktyczne: puzzle (jeden egzemplarz na dziecko) [Uwaga! Przygotowanie pomocy wymaga wsparcia ze strony rodziców – załącznik nr 1], arkusz ćwiczeniowy przedstawiający przedmioty służące do gaszenia i inne niezwiązane z tematem zajęć (jeden egzemplarz na dziecko) – załącznik nr 2, gwizdek, latarka, płomienie wycięte z papieru, koc gaśniczy, gaśnica

Ważne informacje:

Według rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych: przy wejściach do budynków, na klatkach schodowych i korytarzach, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz; w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki); w obiektach wielokondygnacyjnych – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to warunki. Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m; do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej jednego metra.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie: A – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli; B – cieczy i materiałów stałych topiących się; C – gazów; D – metali; F – tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Marta Brzowska

Autorka jest pedagogiem wczesnoszkolnym, pracuje w Biurze Rozpoznawania Zagrożeń KG PSP

Faza zajęć	Czas trwania	Czynności prowadzącego	Czynności dzieci	Uwagi
Rozpoczęcie	3 min	Zapraszam dzieci na dywan. Siadamy prosto. Nogi zawiązujemy w kokardki. Na początek przywitamy się z naszym ciałem. Ręce przywitają się z kolanami, ręce witają plecy, (głową, nos, buzię, uszy). Osoba prowadząca mówiąc, wskazuje poszczególne części ciała, z którymi mają przywitać się ręce.	Dzieci dotykają części ciała, o których mówi osoba prowadząca.	Prowadzący sprawdza pozycje dzieci.
Rozwinięcie	15 min	<p>Teraz zamykamy oczy i wyobrażamy sobie, że jesteśmy na polanie. Siedzimy na mięciutkiej trawie. Jest ciepły wieczór. Słychać śpiew ptaków i szum drzew z daleka. Siedzimy przy ognisku. Osoba prowadząca ustawia latarkę i rozkłada dookoła niej papierowe płomienie.</p> <p>Przy ognisku jest bardzo przyjemnie. Ale zrobiło się bardzo ciemno, czas wracać do domu. Otwieramy oczy. Czy możemy zostawić palące się ognisko?</p> <p>Nie jest prawdziwe, bo w przedszkolu nie można palić ogniska, ani bawić się ogniem. Zapaliby się nasze zabawki, klocki. Możemy sobie tylko wyobrazić, że to jest prawdziwe ognisko.</p> <p>Jak myślicie, w jaki sposób można je teraz zgasić?</p> <p>Płomieni jest za dużo, nie udałoby się tego zrobić. Nie są takie, jak w świeczce na torcie urodzinowym. Jak myślicie, jak inaczej można by je ugasić?</p> <p>Można p olać wodą. Bardzo dobrze.</p> <p>Czy ktoś ma jeszcze pomysły?</p> <p>Osoba prowadząca wręcza każdemu dziecku arkusz z przedmiotami służącymi do gaszenia i innymi niezwiązanymi z tematem zajęć.</p> <p>Zobaczcie. Na kartkach, które rozdałam(em) są różne przedmioty. Część z nich można wykorzystać kiedy musimy ugasić ogień. Zaznaczamy pętelką te rzeczy.</p> <p>Co zaznaczyliście?</p>	<p>Dzieci naśladują odgłosy ptaków i szum drzew.</p> <p>Co to? Ognisko. Latarka. To ognisko nie jest prawdziwe.</p> <p>Zdmuchnąć. Nabrać powietrza i zdmuchnąć.</p> <p>Wodą. P olać butelką. Wylać colę.</p> <p>Dzieci nie odpowiadają.</p> <p>Dzieci zaznaczają na karcie.</p> <p>Dzieci zgłaszają się poprzez podniesienie ręki. Woda. Piasek z łopatką</p>	<p>Na polanach ogniska wolno palić tylko w wyznaczonych miejscach.</p> <p>Podczas tego ćwiczenia oprócz wskazania przed-</p>

cd. tabeli na str. 30

Faza zajęć	Czas trwania	Czynności prowadzącego	Czynności dzieci	Uwagi
		<p>Świetnie. Piasek z łopatą może służyć nie tylko do zabawy, ale również wtedy, gdy musimy ugasić pożar. Co jeszcze zaznaczymy pętelką?</p> <p>Dobrze. A co to jest? Czy można go użyć do gaszenia?</p> <p>Można. To jest specjalny koc gaśniczy, który również stosuje się do gaszenia. Osoba prowadząca pokazuje koc gaśniczy. Pozwala dzieciom dotknąć go i obejrzeć z każdej strony.</p> <p>Tego koca używa się wtedy, gdy pożar jest mały i nie można gasić ognia np. wodą. Kocem można ugasić ogień na człowieku.</p> <p>Czy wiecie, co to jest? Osoba prowadząca wskazuje na gaśnicę.</p> <p>Tak, to jest specjalne urządzenie do gaszenia pożaru. Czy widzieliście gdzieś gaśnicę? W przedszkolu jest taka gaśnica? Jest zobaczenie. To jest gaśnica, która zawsze wisi na korytarzu w przedszkolu. Możecie ją obejrzeć.</p> <p>Jak ona wygląda?</p> <p>Tak jest czerwona. A tu jest czarna. Jest ciężka, bo znajduje się w niej dużo specjalnego środka do gaszenia. Trzeba umieć się nią posługiwać. To jest zadanie dla dorosłych. Kto może ją obsługiwać?</p> <p>Kiedy można jej użyć?</p> <p>Gaśnicy używa się często, gdy nie można gasić pożaru wodą. A jakich przedmiotów nie można gasić wodą?</p> <p>Nie wolno gasić urządzeń elektrycznych, np. telewizora. Czego jeszcze?</p> <p>Do każdego pożaru trzeba użyć innych rzeczy, to jest bardzo trudne i trzeba to zostawić strażakom. Czasami używa się wody, czasami gaśnicy lub koca gaśniczego. Nie zawsze też można używać do gaszenia gaśnicy.</p> <p>Bo w gaśnicy są specjalne środki chemiczne, które służą do gaszenia przedmiotów, a nie ludzi. (Stosując je na ludzi lub zwierzęta, możemy podrażnić skórę.) Jeżeli zapali się na kimś ubranie, trzeba je zdjąć albo położyć płonącą osobę na podłodze, owinąć lub przykryć ją kocem, kurtką lub podobną rzeczą, żeby w ten sposób zdusić płomień. Trzeba też szybko połać poparzenia wodą, żeby je ochłodzić.</p>	<p>Ten słupek z węzłem. Tak. Taki mają strażacy. Ja widziałem samochód podczepiony do niego.</p> <p>Koc. Nie.</p> <p>Tym się gasi.</p> <p>Ja nie wiem. Nie.</p> <p>Jest czerwona. Ma dzióbek. Wygląda jak bidon. Foka. Nie dam rady jej podnieść.</p> <p>Pan. Pani Ania. Ciocia. Mój tata.</p> <p>Jak się coś zapali. Jak miś się pali.</p> <p>Dzieci nie odpowiadają.</p> <p>Mikrofalówki. Telewizora. Gierki.</p> <p>Dlaczego?</p> <p>Widziałem w filmie.</p>	<p>miotów służących do gaszenia można także zaproponować zabawę w dopasowanie do siebie przedmiotów, np. lizak – cukierek (słodczy); ołówek – linijka (przybory piśmienne); wskazanie przedmiotu, który nie pasuje do żadnego innego (kwiatek).</p> <p>Warto podczas wycieczki do straży pożarnej pokazać dzieciom, jak się używa gaśnicy. Ważne, by zadbać o odpowiednie zabezpieczenie. Trzeba także podkreślić, że gaśnice obsługiwać mogą tylko dorośli.</p> <p>Trzeba zwrócić uwagę, że nie każdej Gaśnice wodne i plynowe też są wykluczone.</p>
Zakończenie	5 min	<p>Teraz się poruszamy. Prowadzący zapoznaje dzieci z zasadami zabawy. Pobawimy się w strażaków, którzy gaszą pożar. Maszerujecie cichutko, na paluszkach po sali. Na sygnał syreny – gwizdek gasicie pożar w ten sposób. Osoba prowadząca wskazuje sposób wykonywania zadania: skłony tułowia – polewanie pożaru wodą z wiadra.</p>		
Podsumowanie	8 min	<p>Osoba prowadząca zaprasza dzieci do stolika. Każdy siada na swoim miejscu. Rozdam wam puzzle do ułożenia. Chcecie wiedzieć, co na nich będzie? Postłuchajcie. Osoba prowadząca czyta zagadkę o strażakach. „Pędzą na alarm czerwonym samochodem. Spieszą się. Do pomp i węży potrzebują wody. Wchodzą do domu po drabinie, pracują, ratują, aż niebezpieczeństwo minie”.</p> <p>Osoba prowadząca rozdaje każdemu dziecku puzzle. Po ułożeniu powstaje obrazek przedstawiający strażaka gaszącego gaśnicą kosz na śmieci. Dzieci mogą pokolorować prace.</p>	<p>Strażak. Straż.</p>	<p>To ćwiczenie wymaga współpracy z rodzicami. Nauczyciel powinien zadbać o rozdanie rodzicom obrazków do wycięcia zgodnie z zarysowanymi liniami, tak aby na zajęciach wszystkie dzieci miały materiał do pracy.</p>

Bibliografia:

1. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DzU z 2010 r. nr 109, poz. 719).
2. Małgorzata Walczak-Sarao', Danuta Kręcisz, *Wesołe przedszkole i przyjaciele. Program wychowania i edukacji przedszkolnej*, Warszawa 2009.